

**STUDII DE ISTORIE A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI
VIII**

MIRCEA VULCĂNESCU

Coordonator: Viorel Cernica

**STUDIES ON THE HISTORY
OF ROMANIAN PHILOSOPHY**

VIII

MIRCEA VULCĂNESCU

Editor: Viorel Cernica

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”

**STUDII DE ISTORIE
A FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI**
vol. VIII

MIRCEA VULCĂNESCU

Coordonator: Viorel Cernica
Ediție îngrijită de Mona Mamulea
Aparat bibliografic de Titus Lates



EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

București, 2012

Copyright @ Editura Academiei Române, 2012
Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Adresa: EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5,
050711, București, România
Tel.: 4021-318 81 46; 4021-318 81 06
Tel./Fax: 4021-318 24 44
E-mail: edacad@ear.ro
Adresa web: <http://www.ear.ro>

Referenți: **Conf. univ. dr. SAVU TOTU**
Conf. univ. dr. VIOREL VIZUREANU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Mircea Vulcănescu / coord.: Viorel Cernica ; ed. îngrijită de
Mona Mamulea ; aparat bibliografic de Titus Lates. -
București : Editura Academiei Române, 2012
ISBN 978-973-27-2236-7

I. Cernica, Viorel (coord.)
II. Mamulea, Mona (ed.)
III. Lates, Titus (ed.)

14(498) Vulcănescu, M.
929 Vulcănescu, M.

**EDITAT CU SPRIJINUL AUTORITĂȚII NAȚIONALE
PENTRU CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ**

Redactori: MIHAI POPA, MIRCEA DOBRE
Tehnoredactor: MARIANA MOCANU
Coperta: MARIANA ȘERBĂNESCU

Bun de tipar: 29.10.2012. Format: 16/70×100.

Coli de tipar: 23,5. Tiraj: 200 ex.

C.Z. pentru biblioteci mari: 1(498)(09)(082)

C.Z. pentru biblioteci mici: 1

CUPRINS

MIRCEA VULCĂNESCU: 1904–1952

Alexandru Surdu , Mircea Vulcănescu și rostirea filosofică românească	9
Dragoș Popescu , Reflecții asupra poziției lui Mircea Vulcănescu în filosofia românească	13
Marin Diaconu , Mircea Vulcănescu: viziunea etică și atitudinea morală	21
Roberto Merlo , „Ispita” lui Mircea Vulcănescu sau căutarea de sine între identitate și alteritate	33
Ion Dur , Generația și „spiritul timpului”	57
Mihai Popa , Dimensiunea „istorică” a existenței românești la Mircea Vulcănescu, Gh. I. Brătianu și Vasile Băncilă	72
Ioana Repciuc , Mircea Vulcănescu: o filosofie a religiozității populare	84
Remus Breazu , O reconstrucție a ontologiei vulcănesciene	110
Cornel-Florin Moraru , Note pentru reconstrucția conceptului „metafizic” de <i>logos</i> la Mircea Vulcănescu	117
Ioan Drăgoi , Aspectul metodologic și „chipul” întâmplării în gândirea românească a ființei. Explorare hermeneutică	125
Bogdan Rusu , Filosofia ca metafizică descriptivă	146
Lucian-Ștefan Dumitrescu , Mircea Vulcănescu și sociologia modernității	163
Silvia Giurgiu , Analitica și dialectica suveranității la Mircea Vulcănescu	182
Ionuț Butoi , Mircea Vulcănescu și satul românesc interbelic	196
Romina Surugiu , Sub zodia efemerului și a cotidianului. Mircea Vulcănescu despre presă și ziariști	230
Mona Mamulea , „Ce-ar fi dacă?” Mitologia ca „teorie de fond” pentru experimentul de gândire	237
Viorel Cernica , Constituirea fenomenală a dimensiunii existenței	250
„El a privit istoria drept în ochi”. Interviu cu avocatul Constantin Vișinescu despre Mircea Vulcănescu și vremea sa (Doina Rizea)	280
Mircea Vulcănescu: o bibliografie a exegezei (Titus Lates)	287

RESTITUIRI

Liviu Bordaș , „Întotdeauna far într-o lume nihilistă”. Mircea Eliade și Ioan Petru Culianu – completări documentare	303
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----

SEMNAL

Semnal 2011 (Titus Lates)	365
Abstracts	367

MIRCEA VULCĂNESCU: O BIBLIOGRAFIE A EXEGEZEI

EDIȚII ÎNGRIJITE

- Mircea Vulcănescu, *Dimensiunea românească a existenței*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, București, Editura Fundației Culturale Române, 1991.
- Mircea Vulcănescu, *Logos și eros. Creștinul în lumea modernă. Două tipuri de filosofie medievală*, cuvânt înainte și notă privitoare la ediție de Marin Diaconu, București, Editura Paideia, 1991.
- Mircea Vulcănescu, *Ultimul cuvânt*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, București, Humanitas, 1992.
- Mircea Vulcănescu, *Dimensiunea românească a existenței*, vol. 1: *Pentru o nouă spiritualitate filosofică*, cuvânt înainte de Constantin Noica, studiu introductiv, selecția textelor, notă asupra ediției, note și comentarii, bibliografie de Marin Diaconu, ed. îngrijită de Marin Diaconu și Zaharia Balinca, București, Editura Eminescu, 1992.
- Mircea Vulcănescu, *Nae Ionescu așa cum l-am cunoscut*, [ed. îngrijită de Alexandru Badea], București, Humanitas, 1992.
- Mircea Vulcănescu, *Dimensiunea românească a existenței*, vol. 2: *Chipuri spirituale*, ed. îngrijită de Marin Diaconu și Zaharia Balinca, selecția textelor, note și comentarii de Marin Diaconu, București, Editura Eminescu, 1995.
- Mircea Vulcănescu, *Dimensiunea românească a existenței*, vol. 1: *Pentru o nouă spiritualitate filosofică*, cuvânt înainte de Constantin Noica, selecția textelor, note și comentarii de Marin Diaconu și Zaharia Bali[n]ca, București, Editura Eminescu, 1996.
- Mircea Vulcănescu, *Dimensiunea românească a existenței*, vol. 2: *Chipuri spirituale*, selecția textelor, note și comentarii de Marin Diaconu și Zaharia Bali[n]ca, București, Editura Eminescu, 1996.
- Mircea Vulcănescu, *Dimensiunea românească a existenței*, vol. 3: *Către fința spiritualității românești*, selecția textelor, note și comentarii de Marin Diaconu și Zaharia Bali[n]ca, București, Editura Eminescu, 1996.
- Mircea Vulcănescu, *Posibilitățile filosofiei creștine*, îngrijirea ediției Dora Mezdrea, București, Anastasia, 1996.
- Mircea Vulcănescu, *Prolegomene sociologice la satul românesc*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, București, Editura Eminescu, 1997.
- Mircea Vulcănescu, *Școala sociologică a lui Dimitrie Gusti*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, București, Editura Eminescu, 1998.
- Mircea Vulcănescu, *Conjuncturi internaționale: cronici externe, 1935*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, București, Editura Crater, [1997].
- Mircea Vulcănescu, *Războiul pentru întregirea neamului*, prefață de Titus Bărbulescu, postfață de Horia Stamatu, București, Saeculum I. O./ Editura Vestala, 1999.
- Mircea Vulcănescu, *Ultimul cuvânt și alte texte*, ed. îngrijită, câteva lămuriri și o desfășurare cronologică de Măriuca Vulcănescu, cu o anexă cuprinzând o scrisoare în limba franceză a lui Emil Cioran și evocarea „Trepte pentru Mircea Vulcănescu” de Mircea Eliade, București, Editura Crater, 2000.
- Mircea Vulcănescu, *Războiul pentru întregirea neamului. Dimensiunea românească a existenței*, prefață de Gheorghită Geană, București, Criterion Publishing, 2002.
- Mircea Vulcănescu, *De la Nae Ionescu la „Criterion”*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, București, Humanitas, 2003.
- Mircea Vulcănescu, *Bunul Dumnezeu cotidian: studii despre religie*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, București, Humanitas, 2004.

- Mircea Vulcănescu, „*Tânăra generație*”, ed. îngrijită de Marin Diaconu, [cuvânt înainte de Dorin-Liviu Bîțfoi], București, Compania, 2004.
- Mircea Vulcănescu, *Cuvinte pentru fratele rămas departe: conferințe la Radio 1930–1940*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, documentar audio realizat de Anca Mateescu, București, Editura Casa Radio, 2004. (Biblioteca Radio. Ediții sonore)
- Mircea Vulcănescu, *Opere*, vol. 1: *Dimensiunea românească a existenței*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, prefață de Eugen Simion, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă/Editura Univers Enciclopedic, 2005. (Opere fundamentale)
- Mircea Vulcănescu, *Opere*, vol. 2: *Chipuri spirituale. Prolegomene sociologice*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, prefață de Eugen Simion, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă/Editura Univers Enciclopedic, 2005. (Opere fundamentale)
- Mircea Vulcănescu, *Spre un nou medievalism economic*, ed. îngrijită de Marin Diaconu, cuv. înainte de Toma Roman, București, Compania, 2009.

MONOGRAFII

- Marin Diaconu, *Mircea Vulcănescu: profil spiritual*, București, Editura Eminescu, 2001, 264 p.
- Marius Dobre, Victor Emanuel Gica, Dragoș Popescu, *Filosofia lui Mircea Vulcănescu*, Pitești, Paralela 45, 2011, 200 p. (Biblioteca de filosofie)
- Ștefan J. Fay, *Sokrateion sau mărturie pentru om*, București, Humanitas, 1991, 151 p. [ed. a 2-a, cu adăugiri, București, Humanitas, 1998]
- Ștefan J. Fay, *Evocarea lui Mircea Vulcănescu*, Paris, Casa Românească/La Maison Roumaine, 2000, 31 p. [broșură]
- Preda Eduard Mihail Ghideanu, *Tinerețea filosofică după Mircea Vulcănescu*, Iași, Editura Vasiliana 98, 2011, 200 p.

CAPITOLE, PĂRȚI, ARTICOLE, REFERINȚE ÎN CĂRȚI DE AUTOR

- Arșavir Acterian, „Mircea Vulcănescu”, în *Portrete și trei amintiri de pușcăriaș*, București, Editura Ararat, 1996, pp. 156, 157.
- Arșavir Acterian, „Adevăratul șef al generației '27””, în *Intelectualitatea interbelică între ortodoxie și naționalism*, ed. îngrijită de Fabian Anton, cuvânt înainte de Eugen Ionescu, București, Editura Vreamea, 2008.
- Ștefan Afloroaei, *Cum este posibilă filosofia în estul Europei*, Iași, Polirom, 1997, passim.
- Constantin Aslam, *Palimpsestul identității românești: reflecții asupra fundamentelor culturale ale filosofiei*, București, Editura Crater, 2000, pp. 236–243.
- Constantin Aslam, *Constantin Noica: spre un model neoclasic de gândire. Perspective interpretative asupra scrierilor timpurii*, București, Editura Academiei Române, 2010, pp. 38–46, 233 sq. (Filosofie românească. Exegeze)
- Adela Becleanu Iancu, *Spiritualitatea românească: permanență, devenire*, București, Editura politică, 1980, p. 44.
- Angela Botez, „Mircea Vulcănescu – o metafizică a conceptului”, în *Un secol de filosofie românească*, București, Editura Academiei Române, 2005, pp. 121–132.
- Angela Botez, „Comentarii asupra conceptelor blagiene: Emil Cioran, Constantin Noica, Mircea Vulcănescu, D. D. Roșca”, în *Arhitectura sistemului și conceptele integrative blagiene*, Târgu-Mureș, Editura Ardealul, 2006, pp. 78–90 [83–88]. (Biblioteca de filosofie)
- Costică Brădățan, *O introducere la istoria filosofiei românești în secolul XX*, postfață Ion Ianoși, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, pp. 93, 94.

- G. Brătescu, *Freud și psihanaliza în România*, București, Humanitas, 1994, pp. 100, 170, 171, 378.
- A.I. Brumar, „Forme filosofice în lumea românească”, în *Ființă și loc*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1990, pp. 79–87.
- Gh. Al. Cazan, *Mircea Vulcănescu despre Nae Ionescu așa cum l-a cunoscut*, în *Mircea Florian și Nae Ionescu*, București, Editura Agerpress, 2006, pp. 186–199.
- Romulus Chiriță, *Daruri de la Eris: trei dispute interbelice. Privire axiologică*, București, Editura Scripta, 1998, pp. 103–109.
- Dan Ciachir, „Nae Ionescu, așa cum l-am cunoscut”, în *Gânduri despre Nae Ionescu*, Iași, Institutul European, 1994, pp. 103–105. (Texte de frontieră, 13)
- Dan Ciachir, „Nae Ionescu, așa cum l-am cunoscut”, în *Gânduri despre Nae Ionescu*, ed. a 2-a, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001, pp. 90–92. (Athenaeum)
- Dan Ciachir, „Nae Ionescu, așa cum l-am cunoscut”, în *Gânduri despre Nae Ionescu*, ed. a 3-a, substanțial revizuită, Ploiești, Editura Litera Ortodoxă, 2010, pp. 86–89.
- Emil Cioran, „Lettre sur Mircea Vulcănescu”, în *Sfârșitul care începe*, ed. și prefață de Constantin Barbu, Craiova, Pentagon-Dionysos, 1991, pp. 73–75.
- Emil Cioran, „Către Mircea Vulcănescu”, în *Scrisori către cei de-acasă*, stabilirea și transcrierea textelor de Gabriel Liiceanu și Theodor Enescu, traduceri din franceză de Tania Radu, ediție, note și indici de Dan C. Mihăilescu, București, Humanitas, 1995, p. 325.
- Marin Diaconu, *Conceptul de ideal în filosofia românească interbelică*, București, Editura Eminescu, 1998, pp. 85–87.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu și dimensiunea limbajului filosofic românesc”, în *Istoria limbajului filosofic românesc*, București, Univers Enciclopedic, 2002, pp. 140–148.
- Mihai Dobre, „Autohtonismul filosofic al lui Mircea Vulcănescu”, în *Însemnări filosofice*, București, Ars Docendi, 2006, pp. 103–118.
- Marius Dobre, „Elemente de filosofie a religiei la Mircea Vulcănescu”, în *Însemnări filosofice*, București, Ars Docendi, 2006, pp. 119–136.
- Ion Dur, „Mircea Vulcănescu: arheologia unui posibil «om românesc»”, în *Cariatide*, Sibiu, Psihomedica, 2007, pp. 106–116.
- Mircea Eliade, „Itinerariu spiritual: «tânăra generație»”, în loc de cuvântul înainte al autorului la *Profetism românesc*, [vol. 1], [prefață Dan Zamfirescu], București, Editura „Roza Vânturilor”, 1990, pp. 9–16 [12 sq.]
- Mircea Eliade, „Trepte pentru Mircea Vulcănescu”, în *Împotriva deznădejzii: publicistica exilului*, ed. îngrijită de Mircea Handoca, cu o prefață de Monica Spiridon, București, Humanitas, 1992, pp. 251–256.
- Emilia Guliciuc, *Istoria filosofiei românești*, Suceava, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, 2004, pp. 169–178.
- Traian Herseni, *Istoria sociologiei românești: sociologia academică*, ed. îngrijită de Marin Diaconu și Ioana Herseni, București, Editura Renaissance, 2007, pp. 222–228.
- Ion Ianoși, *O istorie a filosofiei românești în relația ei cu literatura*, Cluj-Napoca, Biblioteca Apostrof, 1996, pp. 322–324.
- Ion Ianoși, *Constantin Noica între construcție și expresie*, București, Editura Științifică, 1998, pp. 134–139.
- Ion Ianoși, *Constantin Noica*, ed. rev., București, Editura Academiei Române, 2006, pp. 136–140.
- Virgil Ierunca, „Mircea Vulcănescu, domn creștin”, în *Subiect și predicat*, București, Humanitas, 1993, pp. 9–14.
- Virgil Ierunca, *Părintele risipitor*, în *Subiect și predicat*, București, Humanitas, 1993, pp. 14–17.
- Mihai Ilovici, *Negativismul tinerei generații*, București, Editura „Gruparea intelectuală Litere”, 1934, p. 36.
- Mara Magda Maftel, „Filosofia și politicianismul «tinerei generații»”, în *Cioran și utopia „tinerei generații”*, București, Ideea Europeană, pp. 48–76.
- Mara Magda Maftel, „Cioran și Mircea Vulcănescu”, în *Cioran și utopia „tinerei generații”*, București, Ideea Europeană, pp. 229–233.

- Nicolae Mărgineanu, *Sub semnul omeniei: particularitate și universalitate în cultura românească*, București, Editura pentru literatură, 1969, pp. 27, 28, 64, 68, 69, 86.
- Dora Mezdrea, „Generația naționaliștilor”, în *Nae Ionescu. Biografia*, vol. 3, Brăila, Muzeul Brăilei/Editura Istros, 2003, pp. 378–490.
- Dora Mezdrea, „Moștenirea spirituală. Școala de filosofie Nae Ionescu”, în *Nae Ionescu. Biografia*, vol. 4, Brăila, Muzeul Brăilei/Editura Istros, 2005, pp. 464–567 [501–511].
- Dumitru Micu, „Gândirea” și gândirismul, București, Editura Junimea, 1975, pp. 52, 330–343, 968.
- Constantin Mihai, „Mircea Vulcănescu – despre filosofia creștină”, în *Arca lui Nae. Perspective culturale asupra generației '27*, Craiova, Editura Sitech, 2004, pp. 40–45.
- Constantin Mihai, „Coordonatele metafizicii creștine la Mircea Vulcănescu”, în *Arca lui Nae. Perspective culturale asupra generației '27*, Craiova, Editura Sitech, 2004, pp. 46–50.
- Florin Mihăilescu, „Hermeneutica specificului național”, în *Critice și metacritice*, București, Viața Românească/Redacția publicațiilor pentru străinătate, 1999, pp. 157–161.
- Ion Militaru, „Mircea Vulcănescu sau când filosofia nu are ultimul cuvânt”, în *Meditații asupra filosofiei românești: prolegomene la o istorie a filosofiei românești*, Craiova, Editura Aius, 2004, pp. 122–140.
- Ion Militaru, „Mircea Vulcănescu sau când filosofia nu are ultimul cuvânt”, în *Filosofia românească în zece episoade narative și un epilog dramatic*, București, Editura Academiei Române, 2007, pp. 159–178.
- Adrian Miroiu, *Metafizica lumilor posibile și existența lui Dumnezeu*, București, Editura All, pp. 173sq.
- Mariana Neț, *Lingvistică generală, semiotică, mentalități: o perspectivă de filosofie a limbajului*, Iași, Institutul European, 2005, pp. 78–88. (Universitaria. Mentalități)
- Z. Ornea, *Anii treizeci: extrema dreaptă românească*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1995, passim.
- Ion Papuc, „...ce prince de l'Esprit...”, în *Cu fața spre trecut: portrete și ideologii*, București, Editura Vergiliu, 2005, pp. 147–187.
- Lucrețiu Pătrășcanu, „Trei școlari ai lui Nae Ionescu”, în *Curenți și tendințe în filosofia românească*, ed. a 3-a, București, Editura Socec & Co., 1946, pp. 126–130 [128–129].
- Lucrețiu Pătrășcanu, „Trei școlari ai lui Nae Ionescu”, în *Curenți și tendințe în filosofia românească*, București, Editura Politică, 1971, pp. 134–138 [135–137].
- Marta Petreu, *Un trecut deocheat sau „Schimbarea la față a României”*, ed. a 2-a rev. și adăugită, București, Editura Institutului Cultural Român, 2004, pp. 303–306.
- Marta Petreu, *Cioran sau un trecut deocheat*, ed. a 3-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom, 2011, pp. 322–325.
- Florian Roatiș, „Mircea Vulcănescu și Nicolae Steinhardt – o polemică uitată”, în *Pledoarie pentru filosofia românească: eseuri aproape polemice*, Craiova, Aius PrintEd, 2006, pp. 37–42. (Biblioteca de filosofie românească)
- Constantin Schifirneț, „Mircea Vulcănescu – restaurator al filosofiei”, în *Sociologie românească modernă*, București, Criterion Publishing, 2009, pp. 175–180.
- Constantin Schifirneț, „Veghea lui Mircea Vulcănescu la sistemul sociologic al lui D. Gusti”, în *Sociologie românească modernă*, București, Criterion Publishing, 2009, pp. 181–195.
- Eugen Simion, „Un punct de vedere despre specificul nostru”, în *Sfidarea retoricii. Jurnal german*, București, Cartea Românească, 1985, pp. 198–201.
- Eugen Simion, „Mircea Vulcănescu”, în *Fragmente critice*, vol. 4: *Cioran, Noica, Eliade Mircea Vulcănescu*, București, Univers Enciclopedic, 2000, pp. 154–210.
- Henri H. Stahl, *Amintiri și gânduri din vechea școală a „monografiilor sociologice”*, București, Editura Minerva, 1981, pp. 98–112, 181–184, 210–218, și passim.
- Emil Stan, *Vocația paideică a filosofiei românești*, București, Editura Paideia, 1999, passim.
- Gabriel Stănescu, *Eseu despre ființa românească*, Norcross, Criterion Publishing, 2000, pp. 14–25, 47–50, 59–62.

- Constantin Stroe, „Mircea Vulcănescu – etician?”, în *Rostiri etice în filosofia românească: studii de istorie a reflecției morale românești*, ed. a 2-a rev. și adăugită, Cluj-Napoca, Editura Grinta, 2010, pp. 239–244.
- Alexandru Surdu, „Apărarea filosofiei românești în lucrările lui Mircea Vulcănescu”, în *Vocații filosofice românești*, București, Editura Academiei Române, 1995, pp. 66–70.
- Alexandru Surdu, *Comentarii la rostirea filosofică însoțite de câteva gânduri despre Constantin Noica*, Brașov, Kron-Art, 2009, pp. 17–65.
- Mihai Șora, „Despre Mircea Vulcănescu, câteva cuvinte...”, în *Crochiuri și evocări*, Craiova, Scrisul Românesc, 2000, pp. 83–86. (Hermes)
- Isabela Vasiliu-Scraba, *Filosofia lui C. Noica, între fantasmă și luciditate*, Slobozia, Editura Ecodava, 1992, pp. 60, 116–119.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Demonstrarea pe computer a existenței lui Dumnezeu: indirect despre Mircea Vulcănescu”, în *Despre existență, ființă și esență*, [București], Editura Mirisia, 1996, pp. 86–111.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „De unde vine farmecul acestui gânditor? (Nae Ionescu și Mircea Vulcănescu)”, în *În labirintul răsfărăgerilor: Nae Ionescu prin discipolii săi*, cuvânt înainte de Ion Papuc, Slobozia, Editura Starr Tipp, 2000, pp. 110–137. [trad. în lb. engl. în *Idem*, pp. 225–241]
- Isabela Vasiliu-Scraba, „«Jurnale spirituale» din tinerețea lui Mircea Eliade: filosoful Mircea Vulcănescu despre romancierul Mircea Eliade”, în *Propedeutică la eternitate*, Slobozia, Editura Starr Tipp, 2004, pp. 79–90.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Imaginea oficială asupra filosofiei românești: „receptarea critică” a lui Mircea Vulcănescu”, în *Propedeutică la eternitate*, Slobozia, Editura Starr Tipp, 2004, pp. 112–129.
- Gheorghe Vlăduțescu, *Neconvențional, despre filosofia românească*, București, Paideia, 2002, pp. 97–102.
- Mugur Voloș, „Problematika socialului în opera lui Mircea Vulcănescu”, în *Filosofia social-politică a generații '27*, Oradea, Biblioteca Revistei Familia, 2008, pp. 90–118.

STUDII ȘI ARTICOLE ÎN VOLUME COLECTIVE

- Liviu Antonesei, „Le moment Criterion – un modèle d’action culturelle”, în *Culture and society: structures, interferences, analogies in the modern romanian history*, ed. by Al. Zub, Iași, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1985, pp. 189–206. [Supliment al Anuarului Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol”]
- Liviu Antonesei, „Un model de acțiune culturală: grupul «Criterion»”, în *Cultură și societate: studii privitoare la trecutul românesc*, volum îngrijit de Al. Zub, București, Editura științifică, 1991, pp. 368–396.
- Constantin Aslam, „Perspectiva filosofică asupra culturii în scrierile noiciene timpurii”, în *Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. 5: *Centenar Constantin Noica (1909–2009)*, coord. Alexandru Surdu, Viorel Cernica, Titus Lates, ed. îngrijită de Mona Mamulea, București, Editura Academiei Române, 2009, pp. 43–70 [47sq.].
- George Bondor, „M. Vulcănescu și C. Noica: practici hermeneutice”, în *Alternative hermeneutice. Volum în memoria lui Ernest Stere*, coord. Ștefan Afloroaiei, Iași, Editura Cantes, 1999, pp. 249–260.
- Mircea Braga, „Între o efigie construită (Emil Cioran) și o efigie prin concret (Mircea Vulcănescu)”, în *Cioran. Nihilistul privat*, caiet îngrijit de Constantin Barbu, Craiova, Editura Contrafort, 2009, pp. 205–210.
- Pompiliu Caraiolan, „Profesorul Dimitrie Gusti și Școala sociologică de la București”, în *Sociologia militans*, vol. 4: *Școala sociologică de la București*, serie îngrijită de Pompiliu Caraiolan, București, Editura științifică, 1971, pp. 35–151 [126–135].

- Viorel Cernica, „Asupra filosofiei lui Mircea Vulcănescu: interpretare meontologică”, în *Studii de istorie a filosofiei românești*, vol. 2, coord. Viorel Cernica, ed. îngrijită de Mona Mamulea, București, Editura Academiei Române, 2007, pp. 269–288.
- Emil Cioran, „Lettre sur Mircea Vulcănescu”, în *Cioran. Nihilistul privat*, caiet îngrijit de Constantin Barbu, Craiova, Editura Contrafort, 2009, pp. 86, 87.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu – sociolog al satului românesc și istoric al școlii sociologice a lui Dimitrie Gusti”, în *Școala sociologică de la București: tradiție și actualitate*, coord. Maria Larionescu, București, Editura Metropol, 1996, pp. 145–172.
- Mădălina Diaconu, „The phenomenological movement in Romania: a historical and systematic overview”, în *Romanian philosophical culture, globalization and education*, ed. by Stefan Popenici, Alin Tat, Washington, The Council for Research in Values and Philosophy, 2008, pp. 37–52 [42]. (Romanian philosophical studies, 6)
- Florin Frunză, „Aeuea – note despre «Dimensiunea românească a existenței»”, în *Dialogul dintre teologie și filosofie*, [vol.] 2, vol. îngrijit de Sorin Șelaru, București, Editura „Basilica” a Patriarhiei Române, 2009, pp. 124–129.
- John Halmaghi, „Moartea lui Mircea Vulcănescu”, în *Discursul contemporan*, director: Ioan I. Mirea, tomul 1, Paris, 1977, pp. 245–249.
- Adrian Lemeni, „Repere ale ethosului creștin și românesc în filosofia lui Mircea Vulcănescu”, în *Dialogul dintre teologie și filosofie*, [vol.] 2, vol. îngrijit de Sorin Șelaru, București, Editura „Basilica” a Patriarhiei Române, 2009, pp. 94–107.
- Adrian Marino, „Triptic”, în *Momentul Adevărului*, culegere alcătuită de Iordan Chimet, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1996, pp. 312–336 [314–318].
- Roberto Merlo, „«Ispita» lui Mircea Vulcănescu între autohtonism și integrare”, în Marius-Radu Clim, Laura Manea, Ofelia Ichim, Florin-Teodor Olariu (coord.), *Identitatea culturală românească în contextul integrării europene*, Actele simpozionului internațional „Identitatea culturală românească în contextul integrării europene” (Iași, 22–23 septembrie 2006), Iași, Editura Alfa, 2006, pp. 541–563.
- Marta Petreu, „«Dimensiunea românească a existenței»”, în *Dicționarul operelor filosofice românești*, coord. general Ion Ianoși, București, Humanitas, 1997, pp. 40–42.
- Marta Petreu, „«Două tipuri de filosofie medievală. Schița unui conflict de ordin problematic»”, în *Dicționarul operelor filosofice românești*, coord. general Ion Ianoși, București, Humanitas, 1997, pp. 46, 47.
- Dragoș Popescu, „Fundamentul categorial al ontologiei la Mircea Vulcănescu”, în *Studii de teoria categoriilor*, vol. 3, coord. Alexandru Surdu, Sergiu Bălan, București, Editura Academiei Române, 2011, pp. 139–155.
- Dragoș Popescu, „Mircea Vulcănescu, Emil Cioran și Constantin Noica despre prezența spiritului românesc în istorie”, în *Simpozionul național Constantin Noica, ediția a III-a: „Pagini despre sufletul românesc”, Iași, 5-6 mai 2011*, coord. Alexandru Surdu, ed. îngrijită de Mona Mamulea și Ovidiu G. Grama, București, Editura Academiei Române, 2011, pp. 161–168.
- Mariana Șora, „Intelectualul și agora. Un tur de orizont”, în *Momentul Adevărului*, culegere alcătuită de Iordan Chimet, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1996, pp. 274–298.
- Sabin Totu, „Filosofia creștină în concepția lui Mircea Vulcănescu”, în *Dialogul dintre teologie și filosofie*, [vol.] 2, vol. îngrijit de Sorin Șelaru, București, Editura „Basilica” a Patriarhiei Române, 2009, pp. 108–123.
- Vasile Vetișanu, [„Mircea Vulcănescu”], în *Istoria filosofiei românești*, vol. 2, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1980, pp. 755–758.
- Măriuca Vulcănescu, „Prieten de gând al lui Mircea Vulcănescu”, în *Modelul cultural Noica*, cuvânt înainte de Eugen Simion, culegere alcătuită de Marin Diaconu, [vol. 2], București, Fundația Națională pentru Știință și Artă, 2009, pp. 590–596.

STUDII ȘI ARTICOLE ÎN PERIODICE ȘTIINȚIFICE

- Constantin Aslam, „Mircea Vulcănescu – actualitatea unui model ontologic de gândire identitară românească”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1-4, 2004, pp. 221–228.
- Constantin Aslam, „Două modele metafilosofice alternative în gândirea românească interbelică”, în *Revista de filosofie*, tomul LII, nr. 5-6, 2005, pp. 857–872 [862–867].
- Victor Botez, „Mircea Vulcănescu, Nae Ionescu așa cum l-am cunoscut (Nae Ionescu as I Knew Him), București, Ed. Humanitas, 1992, 174 p.”, în *Revue Roumaine de Philosophie*, tome 37, nos. 1–2, janvier–juin 1993, pp. 227–229. [recenzie în lb. engl.]
- Victor Botez, „Mircea Vulcănescu – o metafizică a conceptului”, în *Revista de filosofie*, tomul XLVI, nr. 5–6, 1999, pp. 295–298.
- I. Brucăr, „Răspuns d-lui M. Vulcănescu”, în *Revista de filosofie*, vol. XIX (serie nouă), nr. 4, oct.–dec. 1934, pp. 405–408.
- Mirela Calbaza-Ormenișan, „Geneza preocupărilor de filosofie a religiei la Mircea Vulcănescu”, în *Analele Universității din Craiova. Seria Filosofie*, nr. 16, 2005, pp. 73–78.
- Mirela Calbaza-Ormenișan, „Relația iubire-cunoaștere în gândirea lui Mircea Vulcănescu”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series philosophia*, anul 50, nr. 1, 2005, pp. 125, 126. [Recenzii]
- Viorel Cernica, „Mircea Vulcănescu – schița unei meontologii afective”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1-4, 2004, pp. 229–236.
- Mircea Cristea, „La dimension roumaine de l'existence chez Mircea Vulcănescu et Constantin Noica”, în *Revue Roumaine de Philosophie*, tome 39, nos. 3–4, juillet–décembre 1995, pp. 229–234.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu – filosoful Școlii sociologice a lui Dimitrie Gusti”, în *Sociologie românească*, serie nouă, anul 3, nr. 4, 1992, pp. 357–379.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu – filosof al religiilor”, în *Revista de filosofie*, tomul LI, nr. 1–2, 2004, pp. 175–184.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu – repere biobibliografice și spirituale, 1904–2004”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1-4, 2004, pp. 5–23.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu – deschidere către etică”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1-4, 2004, pp. 271–273.
- Marin Diaconu, „Emil Cioran et Mircea Vulcănescu”, în *Cahiers Emil Cioran. Approches critiques* (Sibiu), vol. X, 2009, pp. 199–209.
- Marius Dobre, „Autohtonismul filosofic al lui Mircea Vulcănescu”, în *Revista de filosofie*, tomul LI, nr. 1–2, 2004, pp. 185–192.
- Marius Dobre, „Elemente de filosofie a religiei la Mircea Vulcănescu”, în *Revista de filosofie*, tomul LII, nr. 1–2, 2005, pp. 179–187.
- Marius Dobre, „Mircea Vulcănescu despre creștinism și filosofia creștină în fața «veacului»”, în *Cercetări logico-psiologice*, anul I, nr. 1, octombrie 2009, pp. 131–138.
- Alexandrina Dragomir, „Recurs la un chip spiritual al vremii”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1–4, 2004, pp. 275–281.
- Simona Drăgan, „Cioran et «la jeune génération». Une grille de lecture offerte par Mircea Vulcănescu, l'idéologue des «générations»”, în *Cahiers Emil Cioran. Approches critiques* (Sibiu), vol. VII, 2006, pp. 41–54.
- Ion Dur, „Arheologia unui posibil «om românesc»”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1-4, 2004, pp. 211–219.
- Manuela Gheorghe, „«Ethosul românesc» și «critica modernității» în interpretarea fenomenologică a lui Mircea Vulcănescu”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1–4, 2004, pp. 263–270.
- Nestor Ignat, „Magistrul”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1–4, 2004, pp. 207–209.
- Dumitru Marcus, „«La dimension roumain de l'existence» – un modèle ontologique ouvert”, în *Analele Universității de Vest din Timișoara. Filosofie*, anul 9, 1997, pp. 77–79.

- Monica Marinescu, „Max Scheler în interpretarea lui Mircea Vulcănescu”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1–4, 2004, pp. 237–245.
- Ion Militaru, „Filosof fără ultimul cuvânt: Mircea Vulcănescu”, în *Revista de filosofie*, tomul LIV, nr. 1–2, 2007, pp. 87–102.
- Anca Miron, „Mircea Vulcănescu, «Școala sociologică a lui Dimitrie Gusti», Editura Eminescu, București, 1998”, în *Psihologia socială* (Iași), nr. 3, 1999, pp. 181, 182. [Recenzie]
- Laura Pană, „Activitatea intelectuală în viziunea lui Mircea Vulcănescu”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1–4, 2004, pp. 283–290.
- Constantin Schifirneț, „Mircea Vulcănescu și sistemul sociologic al lui Dimitrie Gusti”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1–4, 2004, pp. 247–258.
- Constantin Stroe, „Mircea Vulcănescu – etician?”, în *Revista Română de Sociologie*, serie nouă, anul XV, nr. 1–4, 2004, pp. 259–262.
- Ecaterina Morar, „Idea de fragilitate umană în viziunea lui Mircea Vulcănescu”, în *Analele Universității București. Filosofie*, anul LVII, 2008, pp. 135–143.
- Alexandru Surdu, „Apărarea filosofiei românești în lucrările lui Mircea Vulcănescu”, în *Revista de filosofie*, tomul LI, nr. 1–2, 2004, pp. 169–173.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Logică și ontologie la Constantin Noica”, în *Revista de filosofie*, tomul XXXIX, nr. 1, 1992, pp. 23–29 [27–29].
- Vasile Vetîșanu, „Comentarii la «Ispita dacică» a lui Mircea Vulcănescu”, în *Revista de teorie și istorie literară*, anul XXXV, nr. 3–4, iulie–decembrie 1987, pp. 18, 19.

ESEURI ȘI ARTICOLE ÎN ZIARE ȘI REVISTE DE CULTURĂ

- Arșavir Acterian, „Schiță de portret fizic și spiritual al lui Mircea Vulcănescu”, în *Apostrof* (Cluj-Napoca), anul 2, nr. 12, decembrie 1991, pp. 4, 14, 15.
- Liviu Antonesei, „Nae Ionescu, așa cum a fost (Mircea Vulcănescu: «Nae Ionescu, așa cum l-am cunoscut». București, Humanitas, 1992)”, în *Cronica* (Iași), anul 28, nr. 1, 1–15 ian. 1993, p. 8.
- George Apostoiu, „Mircea Vulcănescu, acest prinț al Spiritului”, în *Cultura*, anul 5, nr. 2, 21 ian. 2010, pp. 27–29.
- Constantin Aslam, „Filosofie și metafilosofie în gândirea lui Mircea Vulcănescu”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 180–185.
- Constantin Aslam, „Despre intelectualul mercenar de astăzi”, în *Cultura*, anul 1, nr. 3, 31 martie – 6 aprilie 2004, p. 13.
- Constantin Aslam, „Lecția lui Mircea Vulcănescu”, în *Familia* (Oradea), anul 40, nr. 4, apr. 2004, pp. 51–54.
- Ion Bălu, „Mircea Vulcănescu [100 de ani de la naștere]”, în *Axioma* (Ploiești), anul 5, nr. 3, mart. 2004, pp. 16, 17.
- Dorin-Liviu Bîțfoi, „Singurătatea unui mentor (Stefan J. Fay: «Sokrateion. Mărturie despre Mircea Vulcănescu». Editura Humanitas, București, 1998)”, în *România literară*, anul 32, nr. 24, 16 iun. 1999, p. 6.
- Dorin-Liviu Bîțfoi, „Intelectualul care crede în sine”, în *Cultura*, anul 1, nr. 3, 31 martie – 6 aprilie 2004, pp. 11, 12.
- Ioan Buduca, „Despre rostul școlii și al educației. Specializare sau misiune?”, în *Contemporanul – ideea europeană*, anul 9, nr. 43, 11 nov. 1999 pp. 10, 11. Ionuț Butoi, „Un altfel de Mircea Vulcănescu?”, în *Observator cultural*, anul 12, nr. 330 (588) 18–24 aug. 2011, p. 9.
- Horia Alexandru Cabuti, „Dimensiunea iremediabilului (M. Vulcănescu: «Dimensiunea românească a existenței», Ed. Fundației Culturale Române, 1991)”, în *Familia* (Oradea), anul 28, nr. 9, sept. 1992, p. 9.
- Mirela Calbaza-Ormenișan, „Poziția lui Mircea Vulcănescu în disputa Racoveanu-Eliade. Problema mântuirii evreilor din punctul de vedere al creștinismului”, în *Contemporanul – ideea europeană*, anul 16, nr. 9, sept. 2005, pp. 20–22.

- Gh.Al. Cazan, „Un destin ca o confirmare a lui «nu a fost să fie» (Rapide însemnări despre alegerea statorniciei în fața vremurilor maștere)”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 186–188.
- George Călinescu, „Marele profet Vulcănescu”, în *Viața românească*, nr. 10, 31 oct. 1933, p. 33.
- Paul Cernat, „«Tânăra generație» interbelică: de la nevoia de integrare la integrism (Mircea Vulcănescu. «Tânăra generație». Crize vechi în haine noi. Cine sunt și ce vor tinerii români?. Ediție îngrijită de Marin Diaconu. Cuvânt înainte de Dorin-Liviu Biftoi. Editura Compania, București, 2004)”, în *Observator cultural*, anul 5, nr. 212, 16–22 mart. 2004, pp. 11–12.
- Viorel Cernica, „Mircea Vulcănescu și «locul» nostru cultural”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 188–191.
- Viorel Cernica, „Încercare asupra unei formule filosofice vulcănesciene”, în *Axioma* (Ploiești), anul 5, nr. 3, mart. 2004, pp. 16, 17.
- Traian Cicoare, „Receptarea kantianismului: Mircea Vulcănescu și Immanuel Kant”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 12, nr. 180, febr. 2004, p. 12.
- Barbu Cioculescu, „Conceptul de generație în opera lui Mircea Vulcănescu”, în *Litere* (Găești), anul 5, nr. 3, mart. 2004, pp. 12–13.
- Șerban Cioculescu, „Era o prezență vie”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, p. 47.
- George Chirilă, „Mircea Vulcănescu”, în *Biblioteca*, anul 59, serie nouă anul 18, nr. 3–4, 2007, p. 100.
- Emil Cioran, „Mărturie despre Mircea Vulcănescu”, în *Pro Unione*, anul 2, nr. 3, nov. 1999, pp. 155–158.
- Gabriel Coșoveanu, „Spiritualismul lui Mircea Vulcănescu (M. Vulcănescu: «Logos și Eros», Editura Paideia, 1993)”, în *Ramuri* (Craiova), nr. 5, mai 1993, p. 7.
- Lucia Cuciureanu, „Singurătatea alergătorului de cursă scurtă” [recenzie la *Sokrateion. Mărturie despre Mircea Vulcănescu* de Ștefan J. Fay. București: Humanitas, 1998], în *Arca* (Arad), anul 11, nr. 4–6, apr.–iun. 2000, pp. 171–177.
- Maria Diaconu, „Primul gând scris despre viziunea lui Nae Ionescu”, în *Jurnalul literar*, anul 9, nr. 7–8, apr. 1998, p. 2.
- Marin Diaconu, „[Mircea Vulcănescu] – preocupări de etică”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 112.
- Marin Diaconu, „[Criterion]: o experiență spirituală și un moment”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 207, 208.
- Marin Diaconu, „Comoara din cele două lăzi”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 314, 314.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu – deschidere către filosofia neotomistă”, în *Viața românească*, anul 92, nr. 3–4, mart.–apr. 1997, pp. 110, 111.
- Marin Diaconu, „O viziune asupra lumii”, în *Jurnalul literar*, anul 8, nr. 43–48, nov. 1997, pp. 8, 9.
- Marin Diaconu, „Repere bibliografice și spirituale – Mircea Vulcănescu”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 117–120.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu în conștiința contemporanilor săi și a celor de azi”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 159–162.
- Marin Diaconu, „Mircea Vulcănescu: prin publicistică înspre operă”, în *Sud* (Bolintin Vale), anul 7, nr. 3, mart. 2004, p. 4.
- Marin Diaconu, „Între Nae Ionescu și Constantin Noica. Deschiderea către istoria filosofiei a lui Mircea Vulcănescu”, în *Familia* (Oradea), anul 40, nr. 4, apr. 2004, pp. 49, 50.
- Simona Drăgan, „Portret de grup cu Mircea Vulcănescu” [despre vol. *Tânăra generație: crize vechi în haine noi. Cine sunt și ce vor tinerii români?*], în *Caiete critice*, nr. 5, mai 2005, pp. 67–69.
- Simona Drăgan, „Cioran și «generația tânără»: o grilă de lectură oferită de Mircea Vulcănescu, ideologul «generațiilor»”, în *Caiete critice*, nr. 8–9, aug.–sept. 2006, pp. 55–62.
- Dan Dungaci, „Un sociolog metafizic”, în *Cultura*, anul 1, nr. 3, 31 martie – 6 aprilie 2004, pp. 12, 13.
- Mircea Eliade, „Trepte pentru Mircea Vulcănescu”, în *Prodromos*, nr. 8–9, martie 1968.
- Mircea Eliade, „Trepte pentru Mircea Vulcănescu”, în *Ethos* (Paris), caietul 4, 1983, pp. 105–109.
- Mircea Eliade, „Trepte pentru Mircea Vulcănescu”, în *Caiete critice*, anul 3, nr. 10–11–12, oct.–nov.–dec. 1992, pp. 43–46.

- Ștefan J. Fay, „Recitind «Jurnalul de la Arsenal»”, în *Caiete critice*, anul 2, nr. 6–7, iun.–iul. 1991, pp. 42–59.
- Ștefan J. Fay, „O figură renașcentistă”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 186–190.
- Nicolae Florescu, „Căderea în timp”, în *Jurnalul literar*, anul 21, nr. 1–6, ian.–mart. 2010, pp. 1, 17.
- Iulian Gavriluță, „Mircea Vulcănescu și Nae Ionescu”, în *Agora literară*, anul 2, nr. 5, sept. 2009, p. 7.
- Gheorghiu Geană, „Mircea Vulcănescu, un chip al românescului”, în *Tribuna României*, anul 18, nr. 374, 15 oct. 1988, p. 4.
- Gheorghiu Geană, „Modelul Vulcănescu”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 173–176.
- Gheorghiu Geană, „Un om pentru eternitatea ființei românești?”, în *Curierul românesc*, anul 16, nr. 3, mart. 2004, p. 21.
- Alexandru George, „Un spirit moderat”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, p. 211.
- Paul Alexandru Georgescu, „Trepte spre miracol: Mircea Vulcănescu”, în *Contemporanul – ideea europeană*, anul 2, nr. 21, 24 mai 1991, p. 8.
- Paul Alexandru Georgescu, „Patru modele gata de purtat (Justificarea și salvarea omului după modelul lui Hobbes, Cioran, Sabato, Vulcănescu)”, în *Adevărul literar și artistic*, anul 4, nr. 260, 19 mart. 1995, p. 5.
- Mihai Gheorghiu, „Noica și Vulcănescu: cele două testamente”, în *Observator cultural*, anul 12, nr. 306 (564), 24 feb.–2 mart. 2011, pp. 6, 7.
- Constantin Gherasim, „2Mircea Vulcănescu sau curajul de a privi Lumea drept în față”, în *13 Plus*, anul 4, nr. 12, dec. 2001, pp. 13, 14.
- Gheorghe Grigurcu, „Un candidat la canonizare: Mircea Vulcănescu”, în *Familia* (Oradea), anul 28, nr. 9, sept. 1992, pp. 8–9.
- Nicolae Havriliuc, „Mircea Vulcănescu: dimensiunea românească a gândului («Logos și Eros», București, Editura Paideia)”, în *Literatorul*, nr. 47, 20 nov. 1992, p. 6.
- Nicolae Havriliuc, „Mircea Vulcănescu despre «existența concretă în metafizica românească», în *Contemporanul – ideea europeană*, anul 4, nr. 41, oct. 1993, p. 11.
- Traian Herseni, „...marea lui vocație a fost metafizica, logica și teoria cunoașterii...”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 130–133.
- Virgil Ierunca, „Părintele risipitor”, în *Ethos* (Paris), caietul 4, 1983, pp. 105–109.
- Virgil Ierunca, „Părintele risipitor”, în *Vatra* (Târgu-Mureș), anul 20, iul. 1990, p. 14, 15.
- Virgil Ierunca, „Le père prodigue” [Alocuțiune susținută în cadrul simpozionului cu tema „Hommage Mircea Vulcănescu”, organizat de „Centre Roumain de Recherche” la Paris, la 12 octombrie 1984], în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 258–260.
- Adrian-Paul Iliescu, „Tânăra generație și obsesia identitară”, în *Cultura*, anul 1, nr. 3, 31 martie – 6 aprilie 2004, pp. 13, 14.
- Adrian Majuru, „«Ultimul cuvânt» al «tinerei generații»”, în *Cultura*, anul I, nr. 3, 31 martie – 6 aprilie 2004, p. 14.
- Adrian Majuru, „Mircea Vulcănescu «Ultimul cuvânt» al «tinerei generații»”, în *Adevărul literar și artistic*, anul 13, nr. 71611, mai 2004, p. 12.
- Mirela Marian, „Mircea Vulcănescu. Profil spiritual”, în *Apostrof* (Cluj-Napoca), anul 14, nr. 10, oct. 2003, p. 21.
- Monica Marinescu, „Portretul unui chip spiritual românesc” [despre vol. „Cuvinte pentru fratele rămas departe: Conferințe radio 1930–1940” de Marin Diaconu], în *Cultura*, anul 2, nr. 9, 9–15 mart. 2005, p. 6.
- Florin Manolescu, „Tentația luciferică. (Mircea Vulcănescu: «Nae Ionescu așa cum l-am cunoscut», București, Humanitas, 1992)”, în *Luceafărul*, nr. 25, 8 iul. 1992, p. 5.
- Emil Manu, „Paradisul pierdut al lui Mircea Vulcănescu («Vicleim», București, Editura Crater, 1996)”, în *Adevărul literar și artistic*, anul 6, nr. 357, 23 feb. 1997, p. 7.
- Ioan Mariș, „Centenar Mircea Vulcănescu”, în *Transilvania* (Sibiu), serie nouă, anul 33 (109), nr. 5, 2004, p. 78–80.

- Constantin Mihai, „Mircea Vulcănescu – coordonatele metafizicii creștine”, în *Convorbiri literare* (Iași), anul 135, nr. 4, apr. 2001, p. 11.
- Dan C. Mihăilescu, „O biserică de om” [recenzia vol. *Bunul Dumnezeu cotidian. Studii despre religie* de Mircea Vulcănescu, ed. îngrijită de Marin Diaconu, București, Humanitas, 2004], în *Cuvântul*, anul 10, nr. 9, sept. 2004, p. 16.
- Cristian Măgură, „Nostalgia enciclopedismului interbelic (Mircea Vulcănescu: *De la Nae Ionescu la „Criterion”*, Editura Humanitas, București, 2003)”, în *România literară*, anul 36, nr. 28, 16 iul. 2003, p. 5.
- Cristian Măgură, „«Tânăra generație» și tentația demitizării. Note generale (Mircea Vulcănescu: *Tânăra generație*, Editura Compania, București, 2004)”, în *România literară*, anul 37, nr. 34, 1 sept. 2004, p. 11.
- Ionel Necula, „O generație cu destin de Port-Royal sălbatic”, în *Contemporanul – ideea europeană*, anul 14, nr. 5–8, feb. 2003, pp. 50–55.
- Anca Negru, „Teoria cunoașterii la Mircea Vulcănescu în logos și eros în metafizica creștină”, în *Revista română*, anul 15, nr. 11, nov. 2009, p. 25.
- Constantin Noica, „O amintire despre Mircea Vulcănescu”, în *Almanahul literar*, 1984, pp. 36, 37.
- Dan Oprescu, „Note despre Mircea Vulcănescu”, în *Viața românească*, anul 79, nr. 6, iunie 1984, pp. 94–96.
- Ioan Opreș, „O mărturie”, în *Dacia literară*, anul 9, nr. 29, 1998, p. 19.
- Ion Papuc, „Ce prince de l’esprit”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.-feb. 2004, pp. 165–173.
- Ion Papuc, „De sărăcie și de moarte”, în *Convorbiri literare* (Iași), anul 142, nr. 4, apr. 2008, pp. 99–102.
- Marta Petre, „Mircea Vulcănescu”, în *Apostrof* (Cluj-Napoca), anul 6, nr. 3–4 (58–59), 1995, p. 2.
- Cicerone Poghirc, „Mircea Vulcănescu sau conștiința românească fără complexe”, în *Vatra* (Târgu-Mureș), anul 20, nr. 7, iul. 1990, pp. 15, 16.
- Cicerone Poghirc, „Mircea Vulcănescu sau seninătatea conștiinței”, în *Jurnalul literar*, anul 8, nr. 43–48, nov. 1997, pp. 1, 9.
- Cicerone Poghirc, „Mircea Vulcănescu sau conștiința românească împăcată”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 162–165.
- Mirela Pop, „Contribuția lui Mircea Vulcănescu la definirea «omului românesc»”, în *Mișcarea literară*, anul 4, nr. 1–2, trim. I–II, 2005, pp. 86–88.
- Dragoș Popescu, „Mircea Vulcănescu despre ispitele naționale și modernitate”, în *Dreptatea*, nr. 87, 20 noiembrie – 3 decembrie 2009, p. 10.
- Mihai Posada, „Mircea Vulcănescu, 1904–1952”, în *Transilvania* (Sibiu), serie nouă, anul 33 (109), nr. 5, 2004, p. 77.
- Valentin Radu, „Viziune de ansamblu asupra gândirii lui Mircea Vulcănescu”, în *Transilvania* (Sibiu), anul 39, nr. 2, febr. 2010, pp. 32–36.
- Adrian G. Romilă, „Generația lui Vulcănescu între spiritual și politic (Mircea Vulcănescu, *Tânăra generație. Crize vechi în haine noi. Cine sunt și ce vor tinerii români*, București, Compania, 2004)”, în *Luceafărul*, nr. 21, 2 iun. 2004, p. 15.
- Alexandru Ruja, „Generația – ideal și deziluzie” [recenzia vol. *Tânăra generație* de Mircea Vulcănescu, ed. îngrijită de Marin Diaconu, Cuvânt înainte de Dorin-Liviu Bîțfoi, București, Compania, 2004], în *Orizont* (Timișoara), anul 16, nr. 4, apr. 2004, p. 26.
- Constantin Schifirneț, „Filosofie națională (Fragmente din volumul *Filosofie și națiune* în curs de apariție la Editura Albatros)”, în *Contemporanul – ideea europeană*, anul 11, nr. 26–29, iul. 2001, pp. 51–54.
- Constantin Schifirneț, „Mircea Vulcănescu – restaurator al filosofiei”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 177–179.
- George Radu Serafim, „Locul și vremea la Mircea Vulcănescu”, în *Tomis* (Constanța), anul 8, nr. 1, ian. 2003, pp. 4–7; „Locul și vremea lui Mircea Vulcănescu (II)”, în *Tomis* (Constanța), anul 8, nr. 2, febr. 2003, pp. 16–19.
- Eugen Simion, „O arhitectură de ispite. (Mircea Vulcănescu despre omul românesc)”, în *Caiete critice*, anul 3, nr. 1–2, ian.–feb. 1992, pp. 12–14.

- Ion Simuț, „Un intelectual intrat în legendă (Mircea Vulcănescu: *Opere I. Dimensiunea românească a existenței; II. Chipuri spirituale. Prolegomene sociologice*, ediție îngrijită de Marin Diaconu, prefață de Eugen Simion, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, Editura Univers enciclopedic, București, 2005)”, în *România literară*, anul 39, nr. 7, 22 feb. 2006, p. 13.
- Elena Solunca, „Ispita de a fi noi înșine”, în *Caiete critice*, anul 5, nr. 4–5, apr.–mai 1994, pp. 148–152.
- Cassian Maria Spiridon, „Un filosof neîmplinit”, în *Convorbiri literare* (Iași), anul, nr. 11, nov. 1997, p. 1.
- Ioan Stanomir, „Viețile lui Mircea Vulcănescu”, în *Luceafărul*, nr. 22, iun. 1998, p. 5.
- Alexandru Surdu, „Mircea Vulcănescu”, în *Symposion* (Iași), tomul 1, nr. 2, 2003, pp. 399–402.
- Bogdan Alexandru Stănescu, „Mentori și generații” [recenzie la *Tânăra generație* de Mircea Vulcănescu, București, Compania, 2004], în *Luceafărul*, nr. 8, 3 mart. 2004, p. 5.
- Gabriel Stănescu, „Românii în context intercultural” [*despre vol. Dimensiunea românească a existenței* de Mircea Vulcănescu], în *Viața românească*, anul 97, nr. 5–6, mai–iun. 2002, pp. 109–117.
- Alexandru Surdu, „Mircea Vulcănescu despre lumea de aici și de dincolo”, în *Academica*, serie nouă, anul 15, nr. 43 (180), oct. 2005, pp. 56, 57.
- Alexandru Surdu, „Ființa ființei la Mircea Vulcănescu”, în *Symposion* (Iași), tomul 3, nr. 1 (5), 2005, pp. 85–87.
- Alexandru Surdu, „Mircea Vulcănescu despre lumea de aici și de dincolo”, în *Symposion* (Iași), tomul 3, nr. 2 (6), 2005, pp. 577–579.
- Alexandru Surdu, „Mircea Vulcănescu despre firea ființei”, în *Symposion* (Iași), tomul 4, nr. 1 (7), 2006, pp. 155–157.
- Alexandru Surdu, „Mircea Vulcănescu despre firea ființei”, în *Academica*, serie nouă, anul 16, nr. 48–49 (185–186), mart.-apr., 2006, pp. 87, 88.
- Mihai Șora, „Despre Mircea Vulcănescu, câteva cuvinte...”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 6, 7.
- Claudia Tița, „Pentru o mai bună așezare a modelului Mircea Vulcănescu în cultura română”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 107–111. [Convorbire cu Andrei Pleșu]
- Florin Al. Țene, „Gândirea aforistică a lui Mircea Vulcănescu în *Dimensiunea românească a existenței*”, în *Eminescu* (Timișoara), anul 5, nr. 3, vara 2005, p. 7.
- Constantin Țoiu, „Despre Mircea Vulcănescu”, în *România literară*, anul 36, nr. 24, 18 iun. 2003, p. 14.
- Radu Vancu, „Mircea Vulcănescu, poetul. Perfectio secunda”, în *Transilvania* (Sibiu), anul 38, nr. 1, ian. 2009, pp. 68–71.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Nae Ionescu și Mircea Vulcănescu (Fragment din volumul *În labirintul răsfrângerilor. Nae Ionescu prin discipolii săi*, în curs de apariție), în *Viața românească*, anul 95, nr. 7–8, iul.–aug. 2000, pp. 176–181.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Anul 1983, anul «Mircea Vulcănescu»”, în *Convorbiri literare* (Iași), anul 135, nr. 4, apr. 2001, p. 38.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu despre «Codul etic» al românului”, în *Viața românească*, anul 96, nr. 5–6, mai–iun. 2001, pp. 254–256.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu într-un «sonor» dicționar” [*Dicționarul operelor filosofice românești*], în *Convorbiri literare* (Iași), anul 135, nr. 7, iul. 2001, pp. 32, 33.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „«Scăparea prin tangență» sau Constantin Noica și Mircea Vulcănescu”, în *Convorbiri literare* (Iași), anul 135, nr. 12, dec. 2001, p. 6.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Anul 1983, a fost Anul Mircea Vulcănescu”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 9, nr. 146, apr. 2001, pp. 4-5.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Pe urmele Occidentului... (Mircea Vulcănescu despre codul moral modern și despre necesitatea revizuirii spirituale)”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 9, nr. 147, mai 2001, pp. 6, 7.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mântuirea prin «trecerea în virtual»”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 9, nr. 148, iun. 2001, pp. 6, 7.

- Isabela Vasiliu-Scraba, „Oroarea de metafizică în receptarea operei lui Mircea Vulcănescu”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 9, nr. 149, iul. 2001, pp. 6, 7.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Un titlu neînțeles: Cuvânt «împreună» despre rostirea românească”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 9, nr. 151, sept. 2001, pp. 6, 7.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu – Tabel cronologic (I/1904–1910)”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 9, nr. 154, dec. 2001, pp. 9–10; „Mircea Vulcănescu – Tabel cronologic (II/1910–1916)”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 10, nr. 155, ian. 2002, pp. 6–7; „Mircea Vulcănescu – Tabel cronologic (III/1917–1921)”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 10, nr. 156, febr. 2002, pp. 6–7.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu și valorizarea filosofică a etosului tradițional românesc”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 10, nr. 159, mai 2002, pp. 4–6.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „O camuflată replică («oficială») la articolul nostru: *Anul 1983, Anul «Mircea Vulcănescu»*”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 10, nr. 160, iun. 2002, pp. 7–9.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu, filosoful școlii sociologice a lui Dimitrie Gusti (I)”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 10, nr. 161, iul. 2002, pp. 6, 7.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu (1905–1952)”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 11, nr. 167, ian. 2003, p. 3.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu – aspecte fenomenologice ale filosofiei populare românești”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 11, nr. 168, febr. 2003, pp. 1, 2. Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu și problema spiritualității”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 11, Nr. 169, apr. 2003, p. 1.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu și platonismul”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 11, nr. 177, nov. 2003, p. 16.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu (1904–1952)” [Centenar], în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 12, nr. 183, mai 2004, p. 10.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Eliade și Mircea Vulcănescu”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 12, nr. 188, oct. 2004, pp. 1, 3.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Mircea Vulcănescu despre filosofia românească”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 13, Nr. 193, mart. 2005, pp. 1, 3.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Un text cioranian care ne privește doar pe noi, românii [Emil Cioran despre Mircea Vulcănescu]”, în *Asachi* (Piatra Neamț), anul 13, nr. 202, dec. 2005, p. 7.
- Isabela Vasiliu-Scraba, „Constante ale manipulării în bio-bibliografiile lui Mircea Vulcănescu”, în *Argeș* (Pitești), anul 5, nr. 6, iun. 2006, p. 3.
- Isabela Scraba, „Angelologul Pleșu pe fundal de Mircea Vulcănescu”, în *Oglinda literară*, anul 8, nr. 95, nov. 2009, pp. 5075, 5076.
- Vasile Vetșanu, „Mircea Vulcănescu în conștiința culturii românești”, în *Viața românească*, anul 79, nr. 6, iunie 1984, pp. 88–94.
- Margarita-Ioana Vulcănescu, „Jelui-m-aș și n-am cui/ Jelui-m-aș codrului”..., în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 239–243.
- Margarita Vulcănescu, „Pagini din jurnal”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 150, 151.
- Măriuca Vulcănescu, „In memoriam...”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 239.
- Măriuca Vulcănescu, „La o sută de ani de la nașterea tatălui meu, Mircea Vulcănescu”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 153–156.
- Michette (Mihaela-Zoe) Vulcănescu, „...a fost omul timpului său...”, în *Manuscriptum*, anul 27, nr. 1–2 (102–103), 1996, pp. 244–252.
- Sandra de Hillerin Vulcănescu, „Nu e ușor...”, în *Viața românească*, anul 99, nr. 1–2, ian.–feb. 2004, pp. 152–153.

(rubrică realizată de **Titus Lates**)

ABSTRACTS

MIRCEA VULCĂNESCU: 1904–1952

Mircea Vulcănescu and the Romanian philosophical speech

Alexandru Surdu

Mircea Vulcănescu considered the possibility of a Romanian philosophy grounded on the Romanian language. To this end, he resorted to words and philosophical meanings that cannot be found in other languages, such as *ins*, *fire*, *chip*, *rost*, a.o. On this base, he sketched an original philosophical system he termed ‘The Romanian dimension of existence’ which was taken over and accomplished by Constantin Noica in his book *Rostirea filosofică românească* [Romanian philosophical speech].

Key-words: Romanian philosophy, Romanian philosophical speech, national character of philosophy, philosophical system

Considerations on the place of Mircea Vulcănescu within the Romanian philosophy

Dragoș Popescu

The author sketches a short history of the evolution of the Romanian philosophy from the time when the first university institutions were created until the beginning of the 20th century. Mircea Vulcănescu’s philosophical contribution is to be placed in an age concerned with the modernization of the state, concerns that are specific to the decades following World War I. The author stresses Mircea Vulcănescu’s effort to promote an original philosophical thinking based on Romanian moral, religious and traditional values.

Key-words: school philosophy, Romanian interwar intelligentsia, modernization

Mircea Vulcănescu: ethical view and moral attitude

Marin Diaconu

The author presents Mircea Vulcănescu’s works related to the problems and concepts of ethics, in order to conclude that the Romanian thinker ‘lived’ his ethical view within his moral attitude. At the same time, his moral attitude was embodied and reached its height in his ethical view.

Key-words: moral philosophy, English ethics, ethics and religion, freedom and determinism, Dimitrie Gusti, medieval philosophy, Kant’s ethics

**Mircea Vulcănescu's „temptation”
or looking for ourselves between selfness and otherness**

Roberto Merlo

The present study represents a survey of theories relating to the Romanian specific national character developed in the 30s–40s of 20th century by Romanian philosopher, sociologist and economist Mircea Vulcănescu. In the first place some of the key concepts that underlie the speculations of the author (*neam* roughly ‘people’, *ispită* ‘temptation’) are discussed and contextualized in the cultural, social and political reality of his time. Further, some relevant aspects of Vulcănescu’s ‘theory of temptations’ are analysed in detail, in relations not only with the cultural reality of the author’s time but also with contemporary situation, highlighting strengths, flaws and topicality of Vulcănescu’s questions and answers.

Key-words: Mircea Vulcănescu, Romanian national identity, Romanian nationalism, interwar Romanian culture

Generation and ‘spirit of time’

Ion Dur

Vulcănescu unravelled in the structures of culture a more or less organized organism whose role was, among other things, to establish criteria in order to provide culture with a certain degree of rationality and order. ‘Generation’ was and somewhat remained such an ordering tool. In this essay, the author investigates Vulcănescu’s idea of generation in relation to the idea of a ‘new spirituality’ that animated the thinking of his time.

Key-words: generation, new spirituality, Romanian spirituality, creation, culture and politics

**The ‘historical’ dimension of the Romanian existence
in Mircea Vulcănescu, Gh. I. Brătianu, and Vasile Băncilă**

Mihai Popa

In this article we intended to outline several characteristics of the idea of ‘historicity’ as understood by three Romanian thinkers: M. Vulcănescu, Gh. I. Brătianu, and V. Băncilă. In our opinion, the common element that crossed their works was precisely *historicity as a spiritual synthesis* in the milieu of a given community that sought to express itself at a universal level. They pertained to different spiritual spheres: metaphysics and orthodox spirituality (Vulcănescu), history and law (Brătianu), and philosophy of culture (Băncilă), yet there was a point where their ideas met each other: the Romanian spirituality.

Key-words: historicity, becoming, existence, synthesis, culture, determinism

Mircea Vulcănescu: a philosophy of folk religiosity

Ioana Repciuc

The paper aims to apprehend Mircea Vulcănescu's view on traditional religion phenomena, as this was successively perceived in his various stages and perspectives of the Romanian scholar's activity and works. Positivist and empirical sociology practiced in D. Gusti's monographic school joins the polemic attitudes for defending the traditional Orthodox ethics, and the broad philosophic program of an autochthonous ontology. The constant approach of the philosopher and sociologist on Romanian folklore and the emphasis on primitive, animist, and magic features of this traditional imagery are all analysed in the context of sociological theories on folk religion. The unified philosophical expression of the way Vulcănescu understands religiosity is finally gained by abandoning classic objective sociology and the admitted preference for phenomenological interpretative sociology, the only way towards the authenticity of the performers involved in the ritual life. In order to point out Vulcănescu's contribution on the inventory of socio-anthropological understandings on Christian-pagan syncretism, the philosopher's works have been placed in a broad context of Romanian and international debates over folk religiosity.

Key-words: Mircea Vulcănescu, folk religion, sociology of religion, sociological monograph, interpretative sociology, phenomenology, traditional magic, Romanian folklore

A reconstruction of Vulcănescu's ontology

Remus Breazu

Based on the folk Romanian thinking, Mircea Vulcănescu proposed a systematic and original ontology which resembles rather the Presocratic visions than the post-Platonic European philosophy. In Vulcănescu's view, time is kairotic and the ontological principle has an ordering function, not a creative one. Being is not viewed as a stable presence, but as change and becoming.

Key-words: Mircea Vulcănescu, Presocratic philosophers, kairotic time, being, becoming

Notes for the reconstruction of the 'metaphysical' concept of *logos* in Mircea Vulcănescu

Cornel-Florin Moraru

The main theme of this essay is the philosophical reconstruction of Mircea Vulcănescu's conception of knowledge and *logos* from a phenomenological point of view. The analysis of the concept of *logos*, as it is referred to in Vulcănescu's conference *Logos and Eros in the Christian metaphysics*, brings forward a distinction between the human and the transcendent *logos*. The purpose of this essay is to show that the former offers the possibility of an ontological logic, while the latter offers the possibility of a meontological one, which can be put in correspondence, as a strictly philosophical image, with the theological thinking.

Key-words: meontology, logos, knowledge, phenomenology

Methodical aspect and the ‘portrait’ of happening in the Romanian thinking of Being. Hermeneutical exploration

Ioan Drăgoi

Following Mircea Vulcănescu’s ontological projects, this paper aims to reassemble some of the meanings of the Romanian word *întâmplare* [*happening*] in order to give a possible answer to the question: ‘what does it mean that something happens in a Romanian manner?’ We will point out the methodical role it plays, by putting it in relation to other classical hermeneutical concepts like ‘tradition’, ‘symbol’, or ‘language’. These connections will prove their effectiveness in a quantitative analysis (cause by accident as a principle of movement), as well as in a qualitative one (by resorting to some Romanian ‘hypostases’ of happening: *pretext of dispute, fulfilment as integrality, passivity as receptivity, bringing to pass, worldly proper arrangement, fate [or destiny]*). Their peculiarity will be proved in comparison to some of their equivalent meanings, as grasped in Western philosophy.

Key-words: happening, “Romanian Dimension of Existence”, hermeneutics, portrait, pretext of dispute, fulfilment as integrality, passivity as receptivity, bringing to pass, worldly proper arrangement, fate

Philosophy as descriptive metaphysics

Bogdan Rusu

In this study we use the concepts of ethnophilosophy and descriptive metaphysics to theoretically locate Mircea Vulcănescu’s kind of philosophical enterprise in his seminal work *The Romanian Dimension of Existence*. We first offer a historical explanation of the emergence of concerns with national-ethnic philosophy in the 18th and 20th centuries, and we discuss several concepts of national-ethnic philosophy, including that of ethnophilosophy. We then argue that Vulcănescu had an ethnophilosophical project and that he understood ethnophilosophy as a form of descriptive metaphysics. Borrowing Susan Haack’s terminology, we show that Vulcănescu’s ethnophilosophy-as-descriptive-metaphysics is possible under the assumption of a weak local connection between language and conceptual scheme. Finally, we express doubts concerning the possibility of descriptive metaphysics of successfully accomplishing the ethnophilosophical project.

Key-words: Mircea Vulcănescu, national philosophy, ethnophilosophy, descriptive metaphysics

Mircea Vulcănescu and the sociology of modernity

Lucian-Ștefan Dumitrescu

A broad discussion about Mircea Vulcănescu should include micro- and macro-social factors which have influenced the scholar. Thus the social determinations that moulded the author’s agenda, but also the manner in which Mircea Vulcănescu has left its mark on the social fabric of his time would become comprehensible. His attitude and behaviour in various contexts could also be explained. This article focuses on highlighting Mircea Vulcănescu’s microcosm in the attempt to show the convergence between man and author

in a context, the modern one, characterised by the segmentation of social roles. Offering insights on his philosophy of life, the article illustrates how Vulcanescu decoded modernity from a sociological point of view.

Key-words: modernity, Mircea Vulcănescu, elites, sociology

Analytics and dialectic of sovereignty in Mircea Vulcănescu

Silvia Giurgiu

The main purpose of this paper is to analyse the way in which the image of sovereignty is articulated in Mircea Vulcănescu's works. The theme goes through the several disciplinary frameworks assumed by the author (philosophy, sociology, economics and theology), establishing a connection between them.

All forms of sovereignty are conceived on a dialectical basis which will ultimately lead to the disarticulation of the phenomenon itself. Thus the plenitude of sovereignty coincides with the undermining of its attributes and therefore with the removal of the concrete marks of sovereignty. Interesting enough, in a theoretical perspective this dialectical authority makes use of the instruments of the analytic philosophy, which, in a proper use, should have determined a positivist approach to the object/phenomenon. It is still to investigate to what extent the strong presuppositions of the system that provided Mircea Vulcănescu with a method mark his philosophical structure. Is it a tension that turned into a symptom of a crisis, or is it rather a welcome synthesis of the two different theories? And finally, to what extent could such a synthesis be ever possible?

Key-words: dialectics, analytical philosophy, sovereignty, war, interdisciplinary

Mircea Vulcănescu and the Romanian interwar village

Ionuț Butoi

This article proposes a detailed analysis of the contribution brought by Mircea Vulcanescu, within the Gustian School, to the research of the economic dimension of the Romanian village. To the profitability of the peasant family's budgets, method used by prominent agronomists of the time to study peasant economy, Vulcanescu opposes a nuanced approach emphasizing the subjective economic judgment of the peasant, inspired by the research of the Russian economist Ceajanov. The method Vulcanescu proposes is part of a perspective where the household is considered the cornerstone of a homely-peasant economy, systemically different from the capitalist economy. Socio-economic problem of small farms/households represents a key part of the interwar debate on the way forward for Greater Romania: either the agrarian way or the industrial-bourgeois path. The Romanian village, for Vulcanescu and other monographists, was not just a special economic reality; it was considered as a social world in itself, radically different from the social world of the interwar Romanian cities. The whole discussion seems, at first sight, of purely historical interest; however, recent research on the importance of social capital and governance of common property shows that ignoring the special socio-economic character of the Romanian village ruined not only the quality of academic debate on the subject but the society as a whole.

Key-words: household, peasant, village, monograph, social capital, agrarianism, neoliberalism

The age of precariousness and dailiness. Mircea Vulcănescu on press and journalists

Romina Surugiu

The paper briefly presents the activity as a journalist of the Romanian philosopher, sociologist and economist Mircea Vulcănescu and his opinions on press and journalism expressed in a public conference: “The professional training of journalist”. We explore the personal, the political and the professional context of the conference, which was held in front of students, in 1940. We also outline the main ideas and concepts related to the production of the newspapers.

The conference is very important for the history of Romanian press, as it represents one of the first theoretical attempts to explain the role of media and journalism in the modern Romanian society. Vulcănescu argues the necessity of a professional training for journalists in order to achieve a better understanding of politics, economy, social life and culture for the audience. The speaker also emphasises the need for a social responsibility of journalists.

Key-words: journalism theory, history of press, profession, Romania

‘What if?’ Mythology as a ‘background theory’ for thought experiment

Mona Mamulea

Focusing on the Romanian hypothetical expressions mentioned by Vulcănescu and considered by Noica from an ontological standpoint, the present article shifts from ontology to epistemology in order to map out a few guidelines for their investigation as thought experiments. The benefit of such an approach is that it can contribute to the elucidation of the mechanisms by which a specific community organizes its knowledge and shapes its world view.

Key-words: thought experiment, hypothetical thinking, mythology, folk knowledge

The phenomenal building of the theory of existence

Viorel Cernica

This paper proposes an interpretation of Mircea Vulcănescu’s discourse on the topic related to the “Romanian dimension of existence”. There are three directions of interpretation linked to the three aspects of the mentioned work. The first one involves an analytical aspect concerning the idea of existence; the second one, a hermeneutical aspect through which we get a concept of the Romanian dimension of existence; and finally, the third one entails a phenomenological aspect that describes the phenomenon of the dimension of existence. The author argues that the phenomenological aspect constitutes the stake of Vulcănescu’s discourse.

Key-words: idea of existence; the dimension of existence phenomenon; the Romanian dimension of existence; analytical, hermeneutical and phenomenological discourse

RESTITUTIO

‘Always a beacon light in a nihilistic world’. Mircea Eliade and Ioan Petru Culianu – documentary contributions

Liviu Bordaș

The main documentary evidence of the long relationship between Mircea Eliade and Ioan Petru Culianu lies in their journals and correspondence. However these have not yet been entirely published. This article throws new light on their relationship on the basis of the following inedited material published in the *Addenda* to the article: 1) references to Mircea Eliade in I.P. Culianu’s autobiographic novel *Răul Selenei* (finalised in 1976), which is based on his journal and recollections; 2) three new letters of Culianu to Eliade from 1976 and 1984; 3) thirteen autograph dedications to Eliade from the years 1976–1985; 4) seventeen letters of Culianu regarding the posterity of Mircea Eliade, dating from the years 1986–1991 (four of which are addressed to Christinel Eliade). The inedited material is preserved in Eliade’s archives of Chicago (now in the University of Chicago Library) and Paris (now in the Centre of Euroasiatic and Afroasiatic Studies, Bucharest). We have corroborated these data with other unpublished material: inedited notes from Eliade’s journal, his daily notebooks, letters from Culianu’s family to Christinel Eliade, and letters of I.P. Culianu from private archives.

These new materials enable us to shed more light on Culianu’s biography and work and allow us to formulate some hypotheses on less-researched topics such as: the fate of his letters to Eliade absent from *Mircea Eliade Papers* (University of Chicago Library), his personal philosophy during the Italian years (1972–1976), the suspicion of „anti-Semitism” cast on him by some fellow Romanians from Paris (1976), his conflict with the poet Horia Stamatu (1978), the initiative to found a “Mircea Eliade Association” (1984), the publishing of the fourth volume of Eliade’s *History of Religious Ideas* (1986–1991), etc.

Key-words: Mircea Eliade, Ioan Petru Culianu, master-disciple relationship, correspondence, History of Religions, nihilism

CONTENTS

MIRCEA VULCĂNESCU: 1904–1952

Alexandru Surdu , Mircea Vulcănescu and the Romanian philosophical speech	9
Dragoș Popescu , Considerations on the place of Mircea Vulcănescu within the Romanian philosophy	13
Marin Diaconu , Mircea Vulcănescu: ethical view and moral attitude	21
Roberto Merlo , Mircea Vulcănescu's „temptation” or looking for ourselves between selfness and otherness	33
Ion Dur , Generation and ‘spirit of time’	57
Mihai Popa , The ‘historical’ dimension of the Romanian existence in Mircea Vulcănescu, Gh. I. Brătianu, and Vasile Băncilă	72
Ioana Repciuc , Mircea Vulcănescu: a philosophy of folk religiosity	84
Remus Breazu , A reconstruction of Vulcănescu's ontology	110
Cornel-Florin Moraru , Notes for the reconstruction of the ‘metaphysical’ concept of <i>logos</i> in Mircea Vulcănescu	117
Ioan Drăgoi , Methodical aspect and the ‘portrait’ of happening in the Romanian thinking of Being. Hermeneutical exploration	125
Bogdan Rusu , Philosophy as descriptive metaphysics	146
Lucian-Ștefan Dumitrescu , Mircea Vulcănescu and the sociology of modernity	163
Silvia Giurgiu , Analytics and dialectic of sovereignty in Mircea Vulcănescu	182
Ionuț Butoi , Mircea Vulcănescu and the Romanian interwar village	196
Romina Surugiu , The age of precariousness and dailiness. Mircea Vulcănescu on press and journalists	230
Mona Mamulea , ‘What if?’ Mythology as a ‘background theory’ for thought experiment	237
Viorel Cernica , The phenomenal building of the theory of existence	250
‘He looked history straight in the eyes’. Interview with Constantin Vișinescu on Mircea Vulcănescu and his age (Doina Rizea)	280
Mircea Vulcănescu: a bibliography of exegesis (Titus Lates)	287

RESTITUTIO

Liviu Bordaș , ‘Always a beacon light in a nihilistic world’. Mircea Eliade and Ioan Petru Culianu – documentary contributions	303
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----

ROMANIAN PHILOSOPHICAL BIBLIOGRAPHY

Romanian philosophical bibliography: 2011 (Titus Lates)	365
Abstracts	367